

Köy tüzel kişilikleri geri verilmeli

2012 yılında çıkarılan büyükşehir yasası ile büyükşehir belediyesi sayısı 30'a yükselmiş, köylerin tüzel kişiliği ortadan kaldırılmıştı. Böylece mahallere dönüştürülen köylerin mal varlıkları köylünün elinden alınmıştı; köy kahveleri ve düşün salonları gibi alanlar ile su kaynakları ve arazilerin büyük bir kısmı üzerindeki tasarruf hakkı ise il ve ilçe belediyelerine devredilmişti.

Gasp olarak nitelediğimiz bu uygulama ile köylü hakları, köylünün karar mekanizmalarına katılımı ve yaşam alanını üzerindeki tasarrufu engellenmiştir. Tarım alanlarının talanı, işlev dışı kullanımı artmıştır. Verimli topraklar maden, enerji ve turizm yatırımlarına açılmıştır. Bu durum kır ekosisteminde geri dönülmez hasarlar ortaya çıkmıştır

ve tarımsal üretime önemli ölçüde zarar vermiştir. Köylülük kültürünü, geleneksel tarımsal üretim biçimlerini ve yaşamı dönüştürmüştür.

Yıllar sonra yapılan "kırsal mahalle" kanun değişikliği, bu hasarları onarmaktan çok uzaktır. Nitekim geçtiğimiz haftalarda "bütünşehir uygulaması"na dair ortaya çıkan haberler, AKP'nin çiftçinin sorunlarını çözmek bir yana, derinleştirecek politikaları sürdüreceğini kanıtlamaktadır. Yapılması gereken Büyükşehir yasası ile mahalle olan tüm köy ve beldelerin, demokratik yönetimini yeniden yapılması gereken Büyükşehir yasası ile mahalle olan tüm köy ve beldelerin, demokratik yönetimini yeniden tesis etmenin bir ilk adımı olarak köy tüzel kişiliklerinin geri verilmesidir.

Kırsal Mahalle eşitsizlikleri derinleştirir

16 Ekim 2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 7254 Sayılı Kanun" köy veya belde belediyesi iken 2012 yılında çıkan Büyükşehir yasası ile mahallere dönüşen yerleşimlerin, sosyo-ekonomik durumu, şehir merkezine uzaklığı, belediye hizmetlerine erişebilirliği, mevcut yapılaşma

durumu gibi hususlara göre kırsal mahalle kabul edilmesi öngörülüyor. İlçe belediye meclisinin kararı ve teklifi ile büyükşehir belediye meclisine yapılacak başvurular kabul edildiğinde, bu mahallelerde emlak vergisi ve imar harçları alınmayacak ve su ücretlerinde de indirimler sağlanacak.

Bu kanun değişikliği yetersiz ve sorunludur.

Tüm köylerin eşit yararlanması gereken vergi ve harç gibi indirimleri başvuruya ve büyükşehir inisiyatifine bırakılırsa "kırsal mahalle" statüsü, eşitsizliği derinleştirecek bir imtiyaza dönüşecektir. Eğer köyler için bir düzenleme yapılacaksa, bundan tüm köylerin eşit biçimde faydalanması sağlanmalıdır.

Çiftçinin sorunları dağ gibi büyüyor

AKP hükümetinin iktidara geldiği günden beri sürdürdüğü neoliberal politikalar, tarımı tahrip etmekten başka bir işe yaramadı. Öyle ki, bugün itibarıyla tarım çiftçi için lüks haline gelmiş durumda. Gübre, mazot, tohum gibi girdilerde bütünüyle dışa bağımlı hale gelindi. Üretim maliyetleri artan çiftçilerin borçları da sürekli artmayı sürdürdü. Çiftçi, ürününü değerinin altına satmak zorunda kalarak, bırakın borçlarını ödemeyi, maliyetini çıkaramaz durumda. Dahası, iklim

krizinin, kuraklığın ciddi bir tehdit olarak kendini gösterdiği bugünlerde buna yönelik bir atılmadı. Olası afetlere yönelik bir destek veya önlem gündeme alınmadı. Tüm bunlara ek olarak AKP iktidarı, pandemi sürecinde aldığı önlemlerle, çiftçinin sorunlarını daha da derinleştirdi. Son olarak çiftçilerin pazara erişimini kısıtladı ve birçok yerde üreticinin ürününü çöpe dökmesine neden oldu. Öte yandan tüketicileri de bir kez daha marketlere, araçlara mahkum etti.

Çayda Sömürüye SON

Çay'da sömürüye karşı SOL Parti Rize İl örgütü, Çaykur önünde bir basın açıklaması gerçekleştirdi. Hopa'da gerçekleşen üretici eylemine ise polis müdahalede bulundu. Çay'da sömürücü, SOL Parti Rize İl Başkanı Ahmet Haşim Parlak anlattı :

"Çaykur'un geliştirilmesine yönelik bir adım da atılmıyor. Mesela, İkizdere ve Çamlıhemşin ilçeleri için 2008'de projelendirilen çay fabrikaları hayata geçirilmedi. Bu iki çay fabrikasının en az 50 ton kapasite ile çalışarak sorunların çözümüne katkıda

bulunabilirdi ama bunun kendisi sorun oldu. Yalnız Hopa'da Hopa Çay Üreticileri Kooperatif kurarak kendi sorunlarını çözmeye başladı. Çaykur'a verdikleri ürün dışında, kendi kooperatiflerinde de işleme imkanına kavuştular. Fakat, o fabrikanın da tek başına tüm ürünü işleme şansı olmuyor o yüzden yine de özel sektöre vermek zorunda kalıyorlar. Kooperatif dışındaki tüm seçenekler özel sektörün, sermayenin çıkarına hizmet ediyor. Bir başka sorun da özel sektörün bu kadar emeğini sömürmesinin yanında bir de çay parasını ödemekte

de sorunlar yaşanıyor. 2021 ürün bedeli ödenirken farklı takvimler sunuluyor üreticiye. Diyorlar ki bu yıl satılan ürünün yüzde 20 bedelini bu ay ödeyeceğiz, geri kalan yüzde 80'i ise 2022'de ödeyeceğiz türünden seçenekler sunuluyor. Bu da bir de kuru çay ödemesi de ekleniyor. Yani üretici ürününü satıp karşılığını alamayacak ama aynı zamanda özel sektörün kendisinden aldığı çayın satıcılığını yaparak, özel sektöre ayrıca kar getirecek. Ürünün karşılığını kuru çay olarak almak demek (bunun fiyatı da belirsizdir) emeğinin çalınması demektir."

AKP sorunları çözemiyor, derinleştiriyor

AKP iktidarı bu sorunlara yanıtı olmadığını daha önce defalarca kanıtladı. Tanzim satış noktaları, çevrimiçi satış platformları veya varlığını çiftçinin borçlandırılmasına dayandıran tarım kredi kooperatifleri bu nafiye politikalara örnek olarak sayılabilir. Bu türden uygulamalar devletin piyasa entegrasyonunun bir parçası olarak iş görmekte olup, yalnızca piyasa çıkarlarını kendine temel almaktadır. AKP iktidarı, çiftçiyi, tefeciler ve şirketler

karşısında korunmasız bırakmaktan vazgeçmelidir. Ayrıca, ithalatta gümrük vergisi indirimlerine, tarım arazilerinin amaç dışı kullanımına, çiftçinin üretim araçlarına erişimine engel olmaya da son verilmalıdır.

Çiftçinin dağ gibi büyüyen sorunları bu türden talancı ve eşitsizlikleri derinleştiren politikalarda çözülemeyecektir. Sorunları çözmenin tek yolu,

şirketler lehine düzenlenen neoliberal tarım politikalarının terk edilmesidir. Bu doğrultuda çiftçi ve köylülerin, küresel şirketlerden bağımsız üretim yapabilmeleri sağlanmalı; köylüler, yerel tohumlara, temiz toprağa, temiz suya sahip olmalı ve meralara, ormanlara erişebilmelidir. Şirketlerin gıda sisteminin karşısında halkın gıda sistemi olan Gıda Egemenliği tesis edilmelidir.